

Datum objave: 30.7.2012 Rubrika: Rijeka

ČETIRI STANICE NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŠEST MJESECI NADZIRE RAD MJERNIH POSTAJA ZA KAKVOĆU ZRAKA

Zagađivači pod budnim okom javnosti

Ugradnjom nove opreme za monitoring kakvoće zraka na mjernim postajama oko rafinerije na Urinju osigurano je najkompleksnije i najs sofisticiranije mjerenje kakvoće zraka u Hrvatskoj, kako obimom, tako i primijenjenim metodama mjerenja

Marinko GLAVAN

RIJEKA » U prvih pola godine nakon što je Nastavni zavod za javno zdravstvo (NZZJZ) Primorsko goranske županije od Ine preuzeo upravljanje i nadzor nad četirima stanice za praćenje kvalitete zraka oko Rafinerije nafte Rijeka na Urinju, svaka je od postaja radila više od devedeset posto ukupnog vremena, a niti jednom nisu zabilježene kritične vrijednosti mjerenih parametara onečišćenja zraka, potvrdio je voditelj odsjeka za kontrolu zraka u NZZJZ-u Goran Crvelin.

Sumnje javnosti

Mjerne su postaje, podsjećamo, na upravljanje Nastavnom zavodu prepuštene nakon što su prošle godine u potpunosti obnovljene ugradnjom nove opreme za praćenje kvalitete zraka, sporazumom između Ine, Nastavnog zavoda i Primorsko-goranske županije. Za sklapanje sporazuma u velikoj je mjeri bio zaslužan pritisak javnosti, posebno eko udruga i građanskih inicijativa s područja Bakra i Kostrene, koje su inzistirale na neovisnom mjerenju koncentracije onečišćenja zraka oko rafinerije, smatrajući da je Ina u najmanju ruku u sukobu interesa, budući da je do 1. siječnja ove godine za mjerenja bila zadužena jedna od Ininih tvrtki-kćeri.

Prije obnove mjerne su postaje nerijetko bile izvan funkcije, što je samo dodatno podgrijavalo sumnje javnosti u manipuliranje podacima mjerenja, rezultati mjerenja nekih vrijednosti bili su nepouzdana, a postaje su pratile daleko manje parametara nego danas.

– Ugradnjom nove opreme za monitoring kakvoće zraka na mjernim postajama oko rafinerije na Urinju osigurano je najkompleksnije i najs sofisticiranije mjerenje kakvoće zraka u Hrvatskoj, kako obimom, tako i primijenjenim metodama mjerenja, pri čemu svi analizatori rade u skladu s postojećim Pravilnikom o praćenju kakvoće zraka, ističe Crvelin, dodajući kako je prebacivanje postaja pod nadležnost Zavoda koji je zadužen za upravljanje, nadzor i koordinaciju poslova servisa, umjeravanja i prijenosa podataka omogućeno potpuno nezavisno praćenje, dostupnost podataka i pravovremeno obavješćivanje javnosti.

Stalna komunikacija

Prelaskom upravljanja i nadzora nad mjernim stanicama pod okrilje Nastavnog zavoda za javno zdravstvo uklonjena je svaka sumnja u rezultate mjerenja, ocijenio je bakarski gradonačelnik Tomislav Klarić, koji je istaknuo dobru suradnju i komunikaciju Zavoda s jedinicama lokalne samouprave.

– Prijašnja situacija u kojoj je Ina kao zagađivač ujedno bila zadužena i za mjerenje zagađenja izazivala je u najmanju ruku sumnje u transparentnost i vjerodostojnost takvog mjerenja. U stalnoj smo komunikaciji sa Zavodom i pratimo rezultate mjerenja, koja su sada sigurno pouzdanija, a ujedno osiguravaju lokalnoj i regionalnoj samoupravi veće mogućnosti reagiranja u slučaju potrebe, rekao je Klarić.

Pregovori sa Zavodom

Nadzorom Zavoda nad mjernim postajama zadovoljni su i u Općini Kostrena, čiji načelnik Uljan ističe kako je NZZJZ javna ustanova čime je osigurana transparentnost mjerenja i dostupnost rezultata javnosti.

– Već sam podatak o tome da postaje rade gotovo neprekidno govori sam za sebe, kada znamo da su prije znale i po nekoliko mjeseci biti van funkcije. To što ih je preuzeo Nastavni zavod pun je pogodak. Inače, već smo započeli pregovore s Nastavnim zavodom oko mogućnosti ugradnje opreme za mjerenje buke na mjerne stanice, s koje bi se podaci u realnom vremenu također prikazivali na web stranicama zavoda, rekao je Uljan, koji očekuje da će oprema za mjerenje buke biti ugrađena početkom iduće godine.

Web stranice

– Podaci s mjernih postaja se trajnom ADSL vezom prebacuju na centralno računalo za prikupljanje i obradu podataka u Zavodu te se automatski usrednjavaju na satnu razinu, prema propisanim zakonima, te prikazuju na web stranicama Zavoda. Ukoliko se dogodi da koncentracije mjerenih parametara dosegnu kritične vrijednosti, postoji točno propisana procedura obavješćivanja centra 112, Ine i lokalne samouprave koja onda poduzima odgovarajuće mjere. U slučaju prekida ADSL veze izmjerene vrijednosti pohranjuju se na računalo unutar same postaje, tako da ih je moguće pregledati nakon ponovne uspostave veze. Inače, održavanje i umjeravanje stanica organizirano je na način da se nikada ne isključuju sve istodobno, a ugrađena oprema za sad radi vrlo pouzdano, tako da su se jedini neplanirani prekidi u radu događali u slučajevima prekida opskrbe električnom energijom, rekao je Crvelin, dodajući kako je u ovoj godini smanjen broj satnih prekoračenja graničnih vrijednosti u odnosu na isto razdoblje lani.